

Remissvar 2021-02-03, I2020/02471

Dnr I2020/02471
Infrastrukturdepartementet
Transportmarknadsenheten
Malmtorgsgatan 3
103 33 Stockholm
i.registrator@regeringskansliet.se

Remiss av promemoria Förarbevis för vattenskoter Diarienummer: I2020/02471

Sammanfattning

Svenska Livräddningssällskapet (SLS) ställer sig bakom Transportstyrelsens (TS) förslag att införa utbildning och obligatoriskt förarbevis för framförandet av vattenskoter. Vi anser därtill att det finns all anledning att, i samband med införandet av utbildning och förarbevis, lagstifta om krav på att bära flytväst. Kravet att bära flytväst ska tillika omfatta passagerare. Vidare anser vi att det bör övervägas om det inte finns anledning att rikta förslaget mot samtliga snabbgående fritidsbåtar samt att inte inskränka och i praktiken begränsa studieförbund och ideella organisationer att bedriva utbildning, t.ex. inom ramen för Nämnden för båtutbildning (NFB).

Beskrivning

Obligatorisk utbildning och förarbevis

SLS är positiva till införandet av såväl förarbevis som obligatorisk utbildning för att få framföra vattenskoter. Det är ett viktigt steg för att höja och kontrollera säkerhetsnivån hos allmänheten och därmed ge en reell chans att påverka människors beteende och attityder kopplat till vattensäkerhet generellt och i synnerhet till fritidsbåtlivet.

Flytvästar

SLS anser att det är bra timing och hög tid att införa lagkrav att bära flytväst för att framföra vattenskoter såväl som för passagerare, i samband med införandet av förarbevis och utbildning.

I promemorian framgår att TS är oförhindrad att lämna andra förslag rörande vattenskoter som syftar till att öka trafiksäkerheten till sjöss. I kapitel 10. *Andra trafiksäkerhetshöjande åtgärder*, öppnar TS för att i samband med lagstiftningen införa andra åtgärder som kan höja säkerheten till sjöss. Underrubrik; 10.2 *Krav på att bära flytväst vid framförandet av vattenskoter*, skriver TS att; "Flytvästen ökar i många lägen chanserna till överlevnad om en olycka skulle inträffa. Det vore därför lämpligt att utreda möjligheten att införa ett krav på att bära flytväst när man framför en vattenskoter".

SLS arbetar aktivt för att främja användandet av flytvästar generellt i samband med aktiviteter på och vid vatten och i synnerhet då man färdas med fritidsbåt. Att bära flytväst till sjöss är för oss lika självklart som att använda bilbälte eller hjälm när man åker motorcykel eller moped i vägtrafiken. Flytvästen är en relativt enkel och billig produkt som ger brukaren avsevärt högre chanser att säkra den nödställda vid vattenytan (vilket är en förutsättning för att överhuvudtaget kunna andas fritt), överleva med eller utan skador, underlätta eftersök m.m., vid ett fall i vattnet från vattenskoter eller fritidsbåt.

Svenska Livräddningssällskapet tar inte ansvar för skador på egendom eller person till följd av utlåtanen ovan. Vidare kan utlåtanen ovan endast betraktas som vägledning för säkerhetsarbetet och är i sig ingen garanti för att olyckor inte kan komma att inträffa som leder till skada på egendom eller person.

Vid den årliga ”Flytvästanalysen” som genomförs på initiativ av TS tillsammans med SLS framgår att hälften av de som omkommer genom drunkning skulle överleva om personen använt flytväst.

Vår bedömning är att signalvärdet med att lagstifta om krav på att bära flytväst, i samband med införandet av förarbevis och utbildning för att få framföra vattenskoter, är högt och kanske avgörande för att sänka drunkningstalet i samband med aktiviteter på och vid vatten, samt för att över huvud taget nå de av regeringen ställde målen om att halvera antalet omkomna i samband med sjöfart. Flytvästen är en enkel lösning på ett komplext problem.

Snabbgående fritidsbåtar

Olycksriskerna ökar med farten, oavsett om farkosten är en vattenskoter eller en fritidsbåt. Att avgränsa förslaget till att endast beröra vattenskoter, menar vi riskerar att inom kort föranleda en ny utredning, som omfattar alla snabbgående fritidsbåtar, då effekten för sjösäkerheten i stort riskerar att utebli. Att enbart införa ett utbildningsbaserat obligatoriskt förarbevis för vattenskoter som promemorian pekar på, är ett viktigt och positivt steg, men ett obligatoriskt förarintyg byggt på kunskapsprov för alla snabbgående fritidsbåtar leder sannolikt till en större effekt för säkerheten till sjöss över tid.

Utbildningsverksamhet

Förslaget i promemorian är utformat så att studieförbund och ideella föreningar i praktiken utesluts från möjligheten att ordna utbildningar för förarbevis för vattenskoter. Det riskerar att i realiteten få kontraproduktiva effekter mot ambitionen i förslaget. Motivet till oron härrör främst till rapportens vaga koppling till NFB:s verksamhet med att examinera behörigheter inom fritidsbåtssektorn. Detta anser vi bör utredas i särskild ordning oberoende av införandet av förarbevis och obligatorisk utbildning.

Vänligen som ovan

Magnus Erstrand
Generalsekreterare
Svenska Livräddningssällskapet
magnus.erstrand@sls.a.se
+46 (0) 8-120 102 44
Johannesfredsvägen 5
168 69 Bromma

Mikael Olausson
Områdesansvarig Säkerhet
Svenska Livräddningssällskapet
mikael.olausson@sls.a.se
+46 (0) 8-120 102 45

Svenska Livräddningssällskapet är en ideell organisation. Riksorganisationen bildades 1898 på Stockholmslott och vårt ändamål enligt stadgarna är att; främja allmän simkunnighet hos allmänheten, verka för ökad kunskap om livräddning och propagera för säkerhet i, på och vid vatten. Vi vägleds av vår NOLL-vision där ingen ska behöva drunkna på grund av okunskap och vi menar vidare att; alla har rätt till kunskap om vattensäkerhet. Rikskansliet är placerat i Stockholm och runt om i landet verkar våra regionförbund och lokalföreningar. Via våra flytvästdepåer tillgängliggör flytvästar till allmänheten och i vår pedagogiska plattform i simskolan ingår moment där deltagaren prövar och övar att bada med flytväst. Årligen manifesterar vi vikten av att bära flytväst genom informationskampanjen; ”Wear It, Sweden! Den bästa flytvästen är den du har på dig”. SLS medverkar som enda ideell organisation i den av TS initierade flytvästanalysen som är en del av den nationella strategin för säkrare båtliv.

Svenska Livräddningssällskapet tar inte ansvar för skador på egendom eller person till följd av utlåtanden ovan. Vidare kan utlåtanden ovan endast betraktas som vägledning för säkerhetsarbetet och är i sig ingen garanti för att olyckor inte kan komma att inträffa som leder till skada på egendom eller person.